

240

10 października, wyciąg korespondencyjny
z szyfrogramu ambasadora w Rzymie:
opinie sekretarza stanu w MSZ Austrii o planie Rapackiego

Ścisłe tajne!

Wyciąg korespondencyjny Nr 12722
z R z y m u , dn. 10.10.58

Tow. O g r o d z i ń s k i

Tow. DRUTO depeszą Nr 429 z 10 bm. podaje:

Przekazuję informację Stroynowskiego z rozmowy z Kreiskim.

1) Kreisky przywiązuje dużą wagę do politycznego charakteru planu R. Nowe elementy Kreiskiego do planu R. sprowadzają się do:

- a) rozszerzenia strefy na 4 kraje skandynawskie, Austrię, Szwajcarię, Grecję. Niezbędne Węgry, lecz nie wiadomo, czy dałoby się je włączyć. Wreszcie włączenie części terytorium ZSRR (kraje bałtyckie, pas bliski Finlandii oraz symbolicznie wąski pas wzdłuż Bugu), takie ma być stanowisko Skandynawów.
- b) Nawiązując do propozycji Bułganina, K. uważa, iż głównym zadaniem planu R. jest ograniczenie zbrojeń konwencjonalnych oraz skuteczny aparat kontrolny złożony z uczestników strefy, przy funkcji kierowniczej przedstawicieli poszczególnych krajów na własnym terytorium, pozostali zaś uczestniczyliby jako doradcy.
K. sądzi, że to byłoby do przyjęcia przez ZSRR.
- c) Novum w sformułowaniu K. – wycofanie wojsk obcych nie jest warunkiem niezbędnym, a może być niekiedy szkodliwym, jak np. wycofanie się z Węgier ZSRR.

K. spodziewa się nowej kampanii wokół planu R. i nowych naszych inicjatyw. Wówczas SPO gotowa jest zająć oficjalnie ^dstanowisko w postaci deklaracji bądź wywiadu dla naszej prasy^d. ^bTow Łobodycz, warto się zainteresować, choć źródło (Stroyn[owski]) niezbyt usposabia^b.

2) À propos rozmów z prof. Lange²¹, K. spodziewa się szybkiej realizacji 100 mln. dolarów pożyczki dla nas w ramach OECE. Opracowuje on niezależnie od tego pewne konkretne propozycje, gdy one dojrzeją, będzie chciał przyjechać do Polski. Przyjazd jego obecnie upozorowany odczytem nie miałby sensu. Zdaje się, że propozycją tą może być włączenie Polski do europejskiego systemu wodnego (pomoc finansowa i techniczna przy budowie kanału Odra–Dunaj).

3) Głównymi rozmówcami prof. Hochfelda w Wiedniu będą faktycznie Peter Strasser – zacięty i jawny antykomunista oraz Christian Broda, człowiek Kreiskiego.

AMSZ, z. 10, w. 55, t. 525

241

11 października, notatka dyrektora generalnej z rozmowy z ambasadorem ZSRR na temat prób nawiązywania stosunków dyplomatycznych przez RFN z państwami socjalistycznymi

Warszawa, dnia 11.10.58

Ścisłe tajne

Notatka

z rozmowy z Amb. Abrasimowem dn. 7.10.58 r. w MSZ

Abrasimow poinformował, że polecono mu zwrócić naszą uwagę na manewry polityczne rządu NRF wokół sprawy nawiązania stosunków dyplomatycznych z niektórymi krajami obozu socjalistycznego.

Jest dość oczywiste, że rząd NRF nie chce normalizacji tych stosunków, a jedynie spekuluje na tej sprawie, mając na widoku różne cele, jak np.: rachuby na zmiany w krajach socj., stwarzanie pozorów, że sprawa granic jest problemem otwartym itp.

²¹ Zob. dok. nr 138.